

Entrevista al cantant Paco Muñoz

“Cadascú s'ho fa com pot”

Paco Muñoz (València, 1939) es donà a conèixer amb aquell “Què vos passa, valencians?”. Ha participat en un fum d'iniciatives musicals: discos col·lectius, nades, segells discogràfics... Ara ha acabat una col·lecció de deu cassetts de cançons infantils, una petita enciclopèdia.

Sis discos grans en 15 anys és una mitjana curiosa, ¿no?

—Sí, bé, és la normalitat discogràfica que hi ha en aquest país. En la primera època, en dos anys van eixir un parell de discos. A partir d'un determinat moment es va estirant el temps entre disc i disc, i això afecta a tothom. El problema és que en aquest país no hi ha cap discogràfica amb capacitat per a editar i, així, cadascú s'ho fa com pot.

—Vostè és dels pocs membres de la cançó que no prové dels cenacles intel·lectuals i universitaris d'aquella època per on es veien els Raimon, Lluís Miquel, etc. ¿Això no li va crear dificultats per entrar-hi o per aprofitar-ne les influències?

—Jo crec que no he pogut entrar en aquells ambients, ni en l'època del boom. De fet, sempre m'he mantingut al marge. La veritat és que jo no sabia ni que existien aquells cercles i capelletes, això ho he sabut molt després. I no sé si m'haurien acceptat en cas que ho haguera intentat, perquè és que damunt pesava l'antecedent que jo havia estat rector i, és clar, vivint en una societat com la valenciana tan descreguda, no sé... A més, la meua manera de ser, que no em prenc les coses a pit, doncs s'hi presta. En aquest aspecte em considere molt valencià, molt a la meua. No he estat aficionat a això de reunir-nos i a veure què fem. El que passa és que la gent m'associa al naixement de la cançó a causa de l'èxit del “Què vos passa, valencians?”. I no. Va coincidir el boom de la cançó amb el moment en què jo acabe d'entrar. Quan grave aquell tema Lluís Miquel ja porta el cul pelat, els d'Al Tall també, el Sifoner...

—Precisament era l'única lletra del primer disc que no era seua.

—Sí, és un tema que escriu el Toni Mestre i que es passeja per moltes mans. Va tenir molts nòvios —Al Tall, Aplec...— Quan em va arribar a mi li vaig dir a Toni que si la cantava jo, havia de refer algun trosset: la primera versió era molt abertzale. Fuster

un dia em va dir “Diguen el que diguen, xiquet, aquest país s'ha assabentat d'allò d'Almansa pel ‘Què vos passa, valencians?’ i no pel *Nosaltres els valencians*”.

—Aquesta sensació que la cançó donava d'unitat, de solidaritat, ¿era real?

—Jo crec que quan va aparèixer la Plataforma Democràtica on tots anaven junts i va haver una llibertat de partits, cadascú es va col·locar on li convenia estar. Ací es va veure que no hi havia un aglutinant com els Setze Jutges a Barcelona. El fet que en un primer moment érem pocs potser va crear la imatge de moviment, de col·lectivitat, però això no ha existit mai. Fins i tot el Col·lectiu de Cançó que es va formar només ens relacionava amb la quota que pagàvem i prou. Llach em va dir fa molts anys que quan jo era rector pensava que tots els homes eren bons i que ara que m'he fet cantant pense que tots els cantants han de ser bons.

—He sentit dir que vostè és un cantant enxufat de la Conselleria.

—Hi ha un sistema per saber-ho i és anar a la Delegació d'Hisenda i comprovar quants diners s'han donat i a qui. Quan en la primera política de la Conselleria es donaven les ajudes, a mi em tocaven els mateixos recitals que a la resta. I jo no ho gestionava mai. Quan canvia el sistema de subvencions, cadascú presenta els seus projectes. Per exemple, jo acabe de fer un disc nou i vull presentar-lo en un recital. Aleshores la Conselleria posa una quantitat i la resta l'ajuntament on es fa. Però si aquest ajuntament no m'haguera cridat, jo no hauria cantat. El problema és també que no hi ha una política musical clara. Les ajudes discogràfiques són un desfici. Es concedeix igual mig milió a un disc com *D'una terra dins la mar*, que en costa dos, que a una casset d'albades que val 150.000. També és que la societat valenciana és així; si comprara discos en valenciana no faria falta cap suport. Quan va entrar el nou conseller, Andreu López, jo em

vaig oferir a fer-li un plantejament per a les ajudes discogràfiques.

—Un atreviment això, ¿no?

—Sí, pot ser. Però no s'ha dignat ni a rebre'm.

—¿I què pretenia oferir-li?

—Com que no hi ha discogràfiques valencianes amb prou potencial, el paper de la Conselleria hauria de ser supletori, però amb uns criteris artístics i comercials mínims. Senzillament, no una ajuda al disc a fons perdut, sinó a una discogràfica —d'ací o d'allà— que s'interessa per un tema. Per exemple: hi ha 5 milions per ajudes i enguany li ha tocat a tal persona, doncs s'agafen i se li fa el disc i es potencia al màxim, a veure si arranca i vola, que funcione. I després aquesta discogràfica que done comptes del que ha fet. I això que incloga el fet que tots els productes que isquen d'ací es promoguen a la TVV, ja que la paguem tots i no hem eixit ningú.

—Vostè ha seguit i ha viscut la cançó molt intensament. ¿Tota li ha interessat?

—Als anys 70 jo coneixia els que cantaven per ací, l'Ovidi, el Pi de la Serra i el Llach, i també pels discos, que me'ls comprava tots. Dels dos últims no em falta res. Potser són els que més m'han influït i em continuen agradant com el primer dia. El Raimon no baixava tant i pràcticament el vaig conèixer quan li vaig organitzar un recital a Montserrat, on feia de rector. Em va causar molt d'impacte.

—¿Com va anar l'estrena en discos?

—Tot va ser bastant ràpid. Primer fitxe per Edigsa, però el disc no arribava mai a concretar-se. I em contracta Movieplay per fer tres discos. Ells ho pagaven tot. Vaig entrar als estudis sense saber res d'enregistraments; em vaig trobar amb uns arranjaments ja fets... Acostumat a tocar amb dues guitarres, allò em semblava com un somni: tota una orquestra tocant per mi. Era l'any 77 i el disc va caure en gràcia i en el moment oportú. Aprofitant l'èxit, en vam fer el segon. Després un grup de can-

Paco Muñoz ha reeditat recentment la col·lecció sencera de *Canta per als xiquets*, ara també en format compacte, amb el seu propi segell, PM Produccions. A la foto, al seu estudi del Real de Montroi, amb tota la seua discografia.

PRATS I CAMPS

tants i gent vinculada a la cançó fundem el segell Anec pensant que calia crear una discogràfica pròpia —després es va veure que nasqué de manera equivocada per la falta d'experiència— i amb certa por vaig anar a demanar la carta de llibertat a Movieplay. Me la donaren de seguida, com en altres casos, perquè la cançó ja no els interessava. N'havia passat el boom. I vaig fer el tercer disc, que s'assemblava als anteriors perquè era l'únic que havia conegut: jo no deixava de ser un vocalista acompanyat d'una orquestra. Vaig tenir la sort de comptar des de sempre amb l'Enric Muriello, que m'acompanyava als directes i que va començar amb els primers discos de Movieplay. Després amb Ànec, Valdisc i PM ja en va ser el director musical. Precisament va ser Serrat qui, després d'un recital, ens va orientar i ens va dir que havíem de gravar els discos com un equip i que no foren diferents els enregistraments dels directes. *Prometença*, el quart, ja naix així.

—*Es va atrevir a musicar un tema tan sensual de Llach com "Per un amor tan tendre" en una època en què encara era rector, i coses de Pujadó, Partaka...*

—Sí, però sempre he demanat d'adaptar-ho a les meues possibilitats. Quant a Llach,

abans que baixara a cantar per València, al meu poble el coneixien perquè jo el cantava. És una cançó que sempre m'ha agradat, i ara m'ha donat permís per a gravar-la al pròxim disc, que vull traure abans de Nadal, amb arranjaments del Nacho Manó, de Presuntos Implicados. També inclouré un tema molt bonic d'Ovidi Montllor, "A Montserrat".

—*¿La sèrie Canta per als xiquets ve a ser la cara més alegre i festiva de Paco Muñoz, més ficat en la cançó melòdica?*

—Això va nàixer de manera informal. Vaig fer una casset l'any 84 amb cançons populars i amb veus de xiquets que m'acompanyaven, perquè no es perderen. Quan va eixir al carrer vaig veure que podia tenir continuïtat. És quan apareix ja amb la portada de la foto antiga que el Manolo Boix em va suggerir que es quedara com a imatge per a tota la sèrie, amb colors diferents. Potser un dia trauré un annex, com les enciclopèdies. Ara, però, m'interessa treballar en la qüestió dels contes, perquè els mestres els troben a faltar. Estic adaptant un bon grapat de contes universals, i la idea és que duguen en fons musicals, d'ambient, i també incloure certes tradicions, com cançonetes que es

dieun als nadons i que es van perdent.

—*Vostè ja havia cantat i gravat Estellés abans de dedicar-li aquell excel·lent monogràfic Amor i Amor. ¿Què ha significat Estellés per a la cançó?*

—Jo recorde quan vaig començar a llegir-lo que m'agradava, però, com era tan natural, pensava que no devia ser massa bo. M'inclinava més per gent com Espriu. Va ser a poc a poc que l'he sabut valorar. També em deu haver influït l'Ovidi i en especial el "M'aclame a tu", que és preciós. Quant al monogràfic jo en un principi pretenia una antologia de tots els que l'han cantat. Vaig parlar amb responsables de la Conselleria, però no vaig tenir èxit. Després treballàrem la idea de fer un àlbum doble que es diria *Amor i mort*, amb dos plàstics diferenciats temàticament. Però no ens quadraven els comptes i va quedar *Amor i Amor*, que és el títol d'un dels poemes. Ara l'Associació d'Amics de la Biblioteca Pública Valenciana organitza un homenatge el 27 de maig i tots estem molt satisfets que es faça al Teatre Principal. Pense que el més significatiu és que ha estat un home que l'hem tingut sempre a mà, al nostre costat.

Jesús Prats